

Mobningens **A****B****C**

En fagbog om mobning

Red Barnet

Redaktion:
Sofie Bak Thorup/Red Barnet
Jon K. Lange/Red Barnet
Louise Dyring Mbae/Red Barnet
Naja Kinch Sohn/Red Barnet

Forfattere:
Helle Rabøl Hansen (fagtekst)
Renée Toft Simonsen (noveller)
Jon K. Lange/Red Barnet (forord)

Novellerne er testlæst af børnene:
Kamilla Gransøe Lange, Morten Larsen, Andrea Vind Hjorth,
Ronja Fiig Jarner og Mikkel Hjort Helmers samt speciallærer Susan Holvøe

Modelfotos:
Forside: Mikal Schlosser og illustratør Nadia Schlosser
Side 9 til 19: Ulrik Jantzen
Side 21 til 70: Mikal Schlosser

Illustrationer på side 3 og novelle 2: Nadia Schlosser

Design: Marianne Eriksen/Red Barnet

Tryk: Litotryk

Udgivet med støtte fra:
VELUX FONDEN og Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling.

1. udgave, 1. oplag, København, september 2016
På Red Barnets skolesite – redbarnet.dk/skole – er der elektroniske udgaver af
undervisningsvejledning og bog. Herudover kan de fire kortfilm,
'Udfordringen' (1-4), ses på sitet.

ISBN: 978-87-91682-74-2

Red Barnet, Rosenørns Allé 12, 1634 København V, redbarnet@redbarnet.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

FORORD	8
---------------	----------

HVEM, HVAD, HVOR OM SKOLEMOBNING	11
---	-----------

Indledning	11
Ordet mobning	12
Mobning er ...	13
Konsekvenser af mobning	14
Ensomhed og mobning	16
Digital mobning	17
Det, man mobbes med, er ikke årsagen til mobning Hvor udbredt er mobning?	18 20
Hvem mobber, og hvem er ofre?	20
Hvordan kan mobning undgås?	21

NOVELLE 1 – Fie og Fiona	23
---------------------------------	-----------

NOVELLE 2 – Hvem Lukas?	37
--------------------------------	-----------

NOVELLE 3 – Jeg tør godt!	51
----------------------------------	-----------

NOVELLE 4 – Så ses vi ...	63
----------------------------------	-----------

FORORD

Bare jeg havde haft denne her bog, da jeg gik i skole ...

Selvom det efterhånden er lang tid siden, jeg havde klassekammerater, kan jeg stadig huske de ubehagelige episoder i klassen og i skolegården, som gav mig ondt i maven i flere dage. Episoder, der var mere end drilleri og konflikt. For det gik helt ind i kroppen på mig, og jeg kunne ikke ryste følelsen af nervøsitet og angst af mig lige med det samme. Jeg kunne blive rigtig ked af det i lang tid over noget, der var sket for mig selv eller for andre – eller hvis jeg selv havde gjort noget. For hvad skulle vi gøre, næste gang det skete? Dengang vidste mine klassekammerater og jeg ikke, at det var mobning. Og vi havde ingen redskaber til at løse det. Jeg håber, at denne bog kan blive en del af flere redskaber til at stoppe mobning fremover.

Denne bog er til alle, der vil forstå, hvad mobning er. Den er egentlig skrevet til elever i 3.-6. klasse. Men også ældre og yngre børn og voksne kan lære meget af at læse med.

Jeg er så heldig at kende mobbeforsker Helle Rabøl Hansen. Helle har villet lave denne fagbog til børn om mobning i meget lang tid.

Og selvom Helle er en af de klogeste personer, jeg kender, så var det først, da hun mødte en anden fantastisk person, forfatter og psykolog Renée Toft Simonsen, at 'Mobningens ABC' blev til. Helles fagtekster og Renées noveller danner tilsammen 'Mobningens ABC' – en af verdens første fagbøger til børn og unge om mobning.

Fire børneeksperter på 9-13 år og en håndfuld fagvoksne har løbende kommenteret og finpudset materialet. Med til bogen hører også fire undervisningsfilm, 50 opgaver og en undervisningsvejledning til lærere og pædagoger.

Tak til alle de børn og unge, som har delt deres historier med os. Historierne har vi brugt som baggrund for denne bog og filmene. Tak til alle de voksne, som har givet deres input til 'Mobningens ABC'. Og også tak til de fantastiske børneeksperter samt VELUX FONDEN og Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling.

God læselyst – antimobbekonsulent Jon K. Lange, Red Barnet

Mobningens

ABC

HVEM, HVAD, HVOR OM SKOLEMOBNING

v. Helle Rabøl Hansen

Indledning

Ligesom du har bøger om engelsk, matematik, dansk og geografi, sidder du nu med en bog i hånden om mobning. Vi, der har skrevet denne bog, mener, det er lige så vigtigt at lære noget om mobning, som det er at lære noget om tal, sprog, lande og bogstaver.

Ordet mobning bruges efterhånden om alle episoder, hvor mennesker ikke er søde ved hinanden. Men det mener vi ikke, er den helt rigtige måde at bruge ordet på. Man opfandt ordet i 1969, fordi man gerne ville finde et ord for de situationer, hvor skoleelever i flok forfølger eller udelukker en af deres skolekammerater. Vi tror, det er en god idé at blive klogere på, hvad skolemobning er, og hvad det gør ved mennesker. Denne bog inviterer dig derfor ind i en forskers forklaringer på mobning og ind i en børnebogsforfatters historier om mobning.

Forskeren er Helle Rabøl Hansen, der har beskæftiget sig med mobning i hele sit voksne arbejdsliv. Og børnebogsforfatteren er Renée Toft Simonsen, der bruger sin gode fantasi til at skrive videre på historier, der er sket i det virkelige liv.

Ordet mobning

Ordet mobning stammer fra det engelske ord 'mob', som betyder pøbel. Pøbel er et gammelt og nedsættende ord for folk, der samler sig i en gruppe. Ordet kan også føres tilbage til det latinske ord 'mobilos', som betyder, at noget bevæger sig.

Det giver god mening, når man skal forstå, hvad mobning er. Her får vi nemlig et spor. Mobning har noget med grupper at gøre. Grupper, som bevæger sig. Men ordets historie forklarer ikke alt. En gruppe, der bevæger sig, har jo ikke nødvendigvis noget med mobning at gøre. Vi nærmer os først en forklaring på ordet, når gruppen står sammen mod nogen.

Mobning er ...

Men inden vi skal møde forskerens måde at forklare mobning på, kan du jo selv prøve at forklare, hvad DU forstår ved mobning. Find et stykke papir frem. Hvad vil du selv tænke, sige, skrive, hvis du skulle fortsætte sætningen:

MOBNING ER .....

Der findes forskellige opfattelser af, hvad mobning er. Nogle mener, at mobning ikke har noget med grupper at gøre, men skyldes forkert opdragelse i hjemmet. Eller også forklares mobning med, at nogle mennesker ikke kan vise medfølelse over for andre mennesker. Den opfattelse deler vi dog ikke.

Denne bogs forklaring på mobning kommer fra den gruppe af mobbeforskere i Danmark, som Helle Rabøl Hansen arbejder i. De forstår mobning som en gruppeform, hvor der skabes et 'dem og os'. Det betyder, at en gruppe danner et 'vi' ved at udelukke eller bevæge sig væk fra en eller flere andre. Derved giver mobbeordets historie mening, da mobning forklares som en gruppes handlinger.

Konsekvenser af mobning

Mobning rammer ofrene hårdt. Undersøgelser viser, at elever, der bliver mobbet, er mindre glade og ofte mere syge end de elever, der ikke bliver mobbet. Elever, der bliver mobbet, reagerer på meget forskellige måder. Nogle bliver usikre, nogle bliver meget stille, og nogle bliver vrede. Hvis mobningen står på længe, kan klassekammerater, forældre og lærere tro, at usikkerheden, tavsheden eller vreden er årsagen til mobning og ikke reaktionen på mobning. På den måde får den, der bliver holdt uden for fællesskabet, selv skylden og rammes hårdt to gange. Først bliver eleven mobbet, og bagefter får han eller hun selv skylden.

Det er ikke kun enkelte elever, der rammes af mobning. Mobning rammer hele klassen.

Undersøgelser viser, at i de klasser, hvor mobning er en del af hverdagen, stopper klassekammeraternes medlidenhed med den, det går udover.

Mobbeforskerne forklarer, at mobning er en slags 'medlidenhedsstopper'. Elever i klasser med mobning kan godt føle medlidenhed i andre situationer, men de holder op med at føle noget for den, der er offer for mobning i klassen. Forskerne vil her sige, at der er tale om mobbemønstre. Når vi bruger ordet 'mobbemønstre', så betyder det, at mobning ikke kun er de handlinger, man kan se mellem få personer, men at hele klassen er begyndt at acceptere det, som sker. Det er blevet et mønster, altså noget, der gentager sig igen og igen.

Det betyder, at de, der ikke blander sig, faktisk er med til at mobbe. De er en form for passive mobbere, og det kan mobbeofret se og mærke. Elever, der bliver mobbet, bruger ofte ord som: "Ingen hjalp mig" eller "De var allesammen imod mig". Det betyder ikke, at alle i klassen har deltaget direkte i mobningen ved at sige grimme ting, vrænge, udelukke eller slå. Men det betyder, at nogle har deltaget, og at resten har kigget på. Begge dele gør ondt på den, der udsættes for mobning.

Ensomhed og mobning

Ensomhed og mobning følges ofte ad. Man kan sige, at mobning og ensomhed går hånd i hånd og er en slags 'tvillinger'. Ensomheden kommer til udtryk på forskellige måder i klasser med mobning. De børn, der rammes af mobning, føler sig alene, men det er de ikke alene om. Klassekammerater, der ikke er direkte ofre for mobning, er ofte bange for at blive mobbet. Derfor trækker de sig fra kammeratskabet i klassen. De vil hellere være alene end at blive blandet ind i ubehagelige situationer.

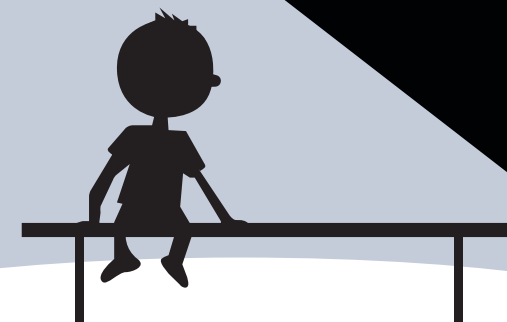
Ensomhed genkendes ikke altid som en del af mobbemønstret. Mange forventer, at mobning kan høres eller ses, men ensomhed kan være helt uden ord og handlinger. Vil man undersøge, om der er mobning i en klasse, er det derfor ikke nok at se og lytte efter negative ting. Man skal også kigge efter, om der er ensomme klassekammerater. Det betyder ikke, at ensomhed altid er et udtryk for mobbemønstre, men det betyder, at ensomhed KAN være et udtryk for, at nogle i en klasse beskytter sig mod mobning.

Digital mobning

Vi lever i en tid, hvor de digitale medier er blevet en del af vores daglige tale og sprog. Det er også blevet et mobbevåben. Nogle elever modtager hadske beskeder og billeder på deres sociale medier. Når beskeder og billeder bruges til at vise andre, at de ikke er med i fællesskabet, så kalder mobbeforskerne det for digital mobning. Det er netop udstødelse fra fællesskabet, som digital mobning har tilfælles med ansigt til ansigt-mobning. Der er dog også nogle ting ved digital mobning, som gør denne form for mobning helt speciel. Digital mobning har nemlig ingen grænser, for man kan rammes digitalt hvor som helst og når som helst. Den digitale mobning kan også indeholde mulighed for hurtigt at sprede rygter, ubehag og hån til en stor gruppe mennesker.

Hvis en skoleklasse vil udfordre mobning, så er det en god idé også at tage fat på de måder, man er sammen på og kommunikerer på nettet og over telefonen.

Det, man mobbes *med*, er ikke årsagen til mobning

Børn eller voksne, der har været udsat for mobning, ved som regel ikke, hvorfor de er blevet mobbet. Eller også forklarer de det med et 'fordi-svar'.

Jeg bliver mobbet,
fordi jeg er en nørd”

et eksempel på et 'fordi-svar'.
Det viser sig dog, at det at være 'nørd'
ikke er årsagen, men bare det, der er
blevet sagt.

Børn kan blive mobbet med stort set alt. Nogle børn mobbes med, at de er tykke, andre mobbes med, at de er tynde. Nogle mobbes med, at de er dygtige i skolen, andre mobbes, fordi de ikke er dygtige. Nogle mobbes med, at de ikke har smart tøj på, andre, at de går for meget op i tøj. Nogle mobbes med, at de let bliver kede af det, andre mobbes med, at de let bliver hidsige, eller at de vil bestemme for meget. Nogle mobbes ikke rigtig med noget, men bliver bare ignoreret. Nogle mobbes på nettet eller via mobilen, og andre mobbes ansigt til ansigt. Nogle mobbes både på nettet og ansigt til ansigt.

Måder at mobbe på og det, man mobbes med, er altså meget uens fra klasse til klasse og fra gruppe til gruppe. Det tyder på, at der er mere på spil, end blot hvordan man ser ud, og hvor dygtig man er. Det tyder også på, at det er vigtigt at se på, hvordan klassen har det som helhed, akkurat som om klassen er en person. Hvis en person slår foden, så går det ikke kun ud over foden. Hele personen kan mærke, at det gør ondt.

At finde årsagen til mobning er meget svært, fordi det kan være svært at gennemskue mobbemønstrene. Mobbeforskere i Danmark mener, at mobning især dannes i klasser, der ikke har udviklet et sammenhold på tværs af hele klassen, og hvor der ikke findes en fælles mening med at gå i skole. I disse klasser er der også ofte mange elever, der keder sig. Hvis ikke klassen har udviklet et sammenhold og et fællesskab, som alle er en del af, begynder eleverne at udvikle egne regler for, hvad der er rigtigt og forkert. Gruppen begynder også at sortere i, hvem der er de såkaldt rigtige, og hvem der er de såkaldt forkerte. For de børn, der er med i gruppen, kan den opleves som et godt sted at være, fordi man er sammen om mange ting. Problemet er bare, at den måde, gruppen er samlet på, krænker andre. Det er derfor ikke altid nok, at den, der mobber, og den, der mobbes, indkaldes til samtaler, for de to roller på mobbescenen er en del af et større mønster. I en klasse med mobning er alle – både mobbere, mobbeofre og tilskuere – en del af det dårlige mønster. Derfor skal alle i klassen være med til at stoppe mobningen.

På den anden side er det vigtigt at huske, at der ikke behøver at være noget galt i at samles i grupper. Det kan være rigtig godt at samles i grupper – f.eks. med andre, som man deler interesser med. Men det er vigtigt, at man samles i et 'vi', der ikke gør andre kede af det eller ensomme.

Hvor udbredt er mobning?

Der er løbende lavet undersøgelser i Danmark, der prøver at vise, hvor meget mobning der er i skolerne. Undersøgelserne kommer frem til lidt forskellige resultater. Nogle undersøgelser siger, at 8 procent af alle elever bliver mobbet. Andre undersøgelser siger 13 procent, og endnu andre 17 procent. Det er umuligt at få et helt rigtigt tal, for mobning kan undersøges på så mange forskellige måder. Men fælles for talundersøgelserne er dog, at de viser, at der er mindre mobning i nutiden end for 10 og 20 år siden. Det kan skyldes, at mange skoler har aktiviteter, der skal skabe bedre trivsel for eleverne. Så det hjælper altså at gøre noget.

At samle tal ind er bare én metode ud af flere, når man undersøger mobning, for mobbeforskere samler ikke kun på tal. De besøger også klasser og ser, hvad der sker, og de gennemfører mange interviews.

Hvem mobber, og hvem er ofrene?

Mobbeforskere bliver ofte spurgt, hvem der er de typiske ofre for mobning, og hvem der er de typiske mobbere. I klasser, hvor mobbemønstre er blevet helt almindelige, er det svært at pege på, hvem der er mobber, og hvem der er offer. Umiddelbart ser det ud til, at alle i klassen har risiko for at blive ofre for mobning, udøvere af mobning eller at være i den store passive mellemgruppe. Den passive mellemgruppe oplever, at de hverken er ofre eller udøvere. Nogle mener, at det især er usikre elever, der bliver mobbet. Men usikkerhed kan også være en konsekvens af mobning, så hvad kommer først?

Måske skal man i stedet spørge: "Hvilke klasser har risiko for mobning?" Som du netop har læst, peger forskning på, at der er mere mobning i klasser med svagt eller intet sammenhold på tværs af klassen end i andre klasser.

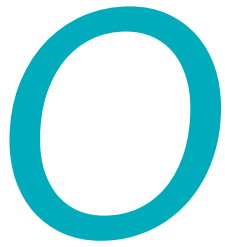
Hvordan kan mobning undgås?

Forskning kan ikke give helt præcise svar på, hvordan der i detaljer udvikles stærke sammenhold uden mobning i klasserne, men noget tyder på, at skoler med fordel kan arbejde med og mod:

1. Ensomhed og kedsomhed i klassen. Tænk over, og snak om, hvordan du/I synes, det kan gøres.
2. At udvikle fælles elevregler for trafikken på de sociale medier. Tænk over, og snak om, hvordan du/I synes, det kan gøres.
3. At samle eleverne i et fællesskab – både i undervisningen og i frikvartererne. Tænk over, og snak om, hvordan du/I synes, det kan gøres.

Fie og Fiona

Olivia sad helt stille og kiggede på de andre piger fra 0. klasse, der legede med bamser. Nogle af bamserne var piger, andre var drenge.

Olivia ville helst være en pige, men lige nu var hun ingen, for hun havde ikke nogen bamse.

Alle bamserne havde den samme størrelse og var den samme slags. Hvis man skulle være med i legen, skulle man have den samme slags bamse. Det var en regel. Det var Katrine, der havde lavet reglen. Det var også hende, der havde fundet på, at bamserne gik i bamseskole hvert eneste frikvarter. Og det var hende, der havde fundet på, at de skulle lære bamsesprog og bo i deres helt egen bamseby. Pigerne arbejdede på bamse-byen hvert frikvarter, den var ved at blive stor, med et super- marked og en svømmehal.

"Så kom Fie hjem, og så skulle hendes veninder komme på besøg og drikke te," kvidrede Katrine, mens hendes bamse gik hen til det sandslot, hun havde bygget til den. Bamsen Fie gik i gang med at lave et lille bord af sand. Da bordet var færdigt, satte den små kopper på det.

Olivia fulgte opmærksomt med i legen. I virkeligheden hørte kopperne til i hendes dukkehus, men de passede faktisk perfekt til bamselegen. Når hun ikke havde nogen bamse, kunne hun ikke selv være med i legen. Men tingene fra farmors gamle dukkehus måtte gerne være med. I går havde Olivia haft sin dukkevogn med i skole. Og en lillebitte bamse. Hun havde tænkt, at hun måske kunne være en af bamsernes baby. Men Asta havde lånt dukkevognen til sin bamse, for den var gravid og skulle snart have en baby. Katrine var blevet sur over, at det var Asta, der havde lånt dukkevognen. Det var derfor, Olivia havde taget testellet med i dag.

Hendes mor havde ellers sagt, hun ikke måtte tage det med ud af huset, for det var meget gammelt. "Det er ægte porcelæn, det kan meget nemt gå i stykker," havde hun sagt.

Olivia havde taget det med alligevel. Mor skulle ikke bestemme alt, og Olivia var en stor pige nu, der gik i skole og alting.

Det ringede ind. Pigerne begyndte at pakke legen sammen. Olivia rejste sig og gik hen for at tage sit testel.

"Hvis jeg må blive ved med at låne det, må du også se på i næste frikvarter," sagde Katrine og smilede sødt til Olivia.

"Har din farmor virkelig leget med det, da hun var lille?"

Olivia nikkede. "Du må få det, hvis du vil," sagde hun pludselig.

Katrine blev helt vildt glad. Hun pakkede det forsigtigt ind i et tørklæde og lagde det ned i den lille rygsæk, hvor hun havde alle Fie-bamsens ting. Hendes bamse var den fineste af dem allesammen. Olivia tænkte på, hvor fin Fie ville være med en af de kjoler på, som hun havde fået af farmor.

"Skal vi følges ind i klassen?" spurgte Olivia. Katrine rystede på hovedet.

"Jeg har aftalt at følges med Asta."

"Det er rigtigt. Det havde vi altså aftalt," sagde Asta.

"Okay," sagde Olivia. Så gik hun bare bag ved dem. Det gjorde heller ikke noget.

Dagen efter tog Olivia en af de fineste kjoler med fra farmors dukkehus. Hun glædede sig til at vise den til Katrine.

Hun havde målt med fingrene, hvor stor Katrines bamse var, så hun var sikker på, kjolen var den rigtige størrelse. Det ville være forfærdeligt, hvis Fie ikke kunne passe den.

Katrine blev glad for kjolen, nøjagtig sådan som Olivia havde tænkt. Fie fik den på med det samme, og Olivia fik lov til at sidde lige ved siden af, mens de andre piger legede med deres bamser i bamsebyen. Asta havde taget en klokke med. Når den ringede, skulle bamserne i skole.

"Ring, ring ..." sagde Asta med klokken. Alle bamserne skyndte sig i skole. De skulle lære engelsk. Det var meget fint at tale engelsk, og bamserne var sådan nogle fine nogle, der kunne mange sprog.

Olivia kiggede på bamserne, der sad i skolen og lærte engelsk. Og så kom hun til at tænke på, at der manglede en lærerinde. Måske gjorde det ikke noget, hvis lærerinden var større end de andre og ikke helt samme slags? Så kunne lærerinden jo også lave mad til bamserne. Olivia havde sådan et gammelt jernkomfur, hvor man kunne lave rigtig ild med en lille spritbrik. Da farmor var lille, havde hun kogt ægte havregrød på det komfur. Det havde hun selv fortalt.

Olivia fiskede komfuret op af sin rygsæk. Det var tungt, men alle delene var der, gryder, pander og spritbrikker.

"Årh, det er flot. Kan man virkelig lave rigtig mad på det?" spurgte Katrine. Olivia nikkede og fiskede en æske tændstikker op af lommen.

"Hvis du har noget mad, vi kan varme, så ved jeg, hvordan man tænder for det," sagde hun.

"Jeg har et æble med i madpakken, kan vi varme det?" spurgte Asta.

"Ja, så kan de få det til frokost." Katrine var henrykt.

Asta skyndte sig ind i klassen for at hente sit æble. De andre piger gik i gang med legen, mens Olivia tændte op i komfuret.

Da Asta kom tilbage, var der ild i spritbrikken. Katrine lagde hånden hen over komfuret.

"Det er rigtig varmt, prøv at mærke."

Asta mærkede efter. Hun nikkede og smilede. Komfuret var allerede varmt. Asta tog bidder af æblet og puttede dem i gryden, og en lyd, som når man svitser løg, steg op.

Olivia tog tøvende sin bamse op af tasken.

"Måske kan den her være lærerinde i bamseskolen?" sagde hun.

Katrine kiggede på den. Hun rystede på hovedet.

"Aj, den er altså alt for stor, kan du ikke se det?"

Olivia kiggede på sin bamse. Hun nikkede. Katrine havde ret, den var alt for stor.

"Den er også for stor til komfuret," sagde Katrine.

"Men du må gerne se på," fortsatte hun venligt.

Olivia satte sig på kanten af sandkassen og kiggede på, mens de andre piger lavede mad til deres bamser på farmors gamle komfur. Da klokken ringede ind, ville Katrine give Olivia komfuret tilbage. Men Olivia rystede på hovedet. Det måtte Katrine få, hendes egen bamse var alligevel alt for stor.

Olivia trak vejret tungt. Hun vidste godt, det var farligt, det, hun skulle til at gøre. Men det var nødvendigt. Hun havde plaget mor, så meget hun kunne, og mor sagde nej, nej og nej. Olivia havde tonsvis af bamser, hun kunne ikke få flere. Sådan var det bare!

Olivia listede ud i entréen. Mors taske stod på det lille bord med spejlet. Hun holdt vejret og lyttede. Hun kunne høre sin mor og lillebror, Kasper, ude i køkkenet. Hun kiggede på tasken. Lynlåsen var ikke lynet.

Hun gik helt derhen, åbnede forsigtigt tasken med en finger og kiggede ned i den. Hun kunne se mors røde læderpung ligge dernede. Forsigtigt fiskede hun pungen op. Hendes hjerte bankede så højt, at hun blev bange for, de skulle høre det helt ude i køkkenet. Hun åbnede pungen. Der lå flere sedler. Hun tog den, der stod 500 på, så hun var sikker på, hun havde nok. Forsigtigt lagde hun pungen tilbage.

Olivia havde sagt til mor, at hun selv ville gå hjem fra skole i dag. Hun havde bare ikke fortalt mor, at hun ville gå en omvej. Der var langt til legetøjsbutikken, men Olivia kendte heldigvis vejen, for den lå lige ved siden af det supermarked, hvor far altid købte aftensmad.

Da Olivia kom ind i legetøjsbutikken og så, hvor mange forskellige bamser der var, blev hun fuldstændig overvældet. Hvilken en skulle hun vælge? Måske var det bedst, hvis hun tog en drenge-bamse, for der var kun én af de andre piger, der havde en dreng. Der var måske mangel på drenge i legen?

Olivia blev i tvivl. Drengene var søde, men den, hun allerhelst ville have, var den samme som Katrines. Olivias skulle hedde Fiona. Ja, det var det, den skulle hedde. Fiona.

Åh, det var nærmest, som om Fiona kaldte på hende!

"Tag mig, tag mig," sagde den lille bamse på hylden. Olivia smilede for sig selv. Fiona skulle være bedste veninde med Fie.

Fie og Fiona – Fiona og Fie.

De skulle lege sammen hver eneste dag og lave mad på farmors gamle jernkomfur. De skulle gå i skole sammen og lære engelsk sammen. De skulle synge sange sammen og gå til svømning og klatre i træer sammen. De skulle fortælle hinanden alle deres hemmeligheder, og ingen af dem måtte sige noget til nogen af de andre bamser. Måske skulle de endda sove sammen en dag?

Olivia tog bamsen ned fra hylden. Den kostede kun 89 kroner. Så var der også penge til at købe ekstra tøj for. Olivia valgte et hvidt sæt til at spille tennis i. Fiona skulle helt sikkert gå til tennis. Måske skulle hun købe to af dem, så kunne de gå sammen, Fie og Fiona?

Hun købte også to ens røde kjoler med hårbånd og håndtaske til. Dem skulle de have på, når de gik til fest. De skulle være tøjveninder, hendes Fiona og Katrines Fie.

Olivia kunne næsten ikke vente med at vise Fiona til de andre eller med at give kjolen og tennistøjet til Katrine. Hun havde sommerfugle i maven, da mor satte hende af ved skoleporten. "Kan du have en dejlig dag," sagde mor. "Det har jeg allerede," sagde Olivia med et stort smil. Og så skyndte hun sig gennem skolegården.

Da det ringede ud, og alle pigerne løb ud i sandkassen med deres bamser, tog Olivia sin rygsæk og løb med. "Jeg har også fået en bamse," sagde Olivia, da hun nåede sandkassen. De andre kiggede op på hende. Olivia tog Fiona op af tasken. "Hun hedder Fiona." "Nårh, hun er nuttet," sagde Asta. "Hun er jo nærmest magen til Fie," sagde Katrine. Hun lød en smule irriteret. "Jeg har købt en gave til dig," skyndte Olivia sig at sige. Katrine rejste sig op. Olivia fandt de to pakker frem, hun havde købt til Katrine. "Det er det samme, som jeg også har købt til Fiona," sagde Olivia. "Årh, det er flot," sagde Asta.

Katrine kiggede lidt på gaverne. Olivia holdt vejret.

Så smilede Katrine pludselig.

"Det er en rigtig flot kjole, den røde. Har du også et rødt hårbånd til Fiona?" spurgte hun.

Olivia smilede lykkeligt og fiskede endnu en rød kjole og et rødt hårbånd op af rygsækken.

"Du kan lave hus til Fiona der," sagde Katrine og pegede over i hjørnet.

Olivia trippede lidt. Hun ville hellere have lavet sit hus ved siden af Katrines. Men hjørnet var også et godt sted. Olivia gik i gang med at samle sand. Hun nynnede. Det var dejligt endelig at være med. Hun kiggede over på buskene. Hvis hun plukkede en gren af, så kunne den måske være et træ, der stod i haven. Olivia lavede et lille hegn rundt om huset. Så plukkede hun to grene, som hun satte inden for hegnet.

Asta kiggede på Olivias træer.

"Det er pænt med træer," sagde hun. Og så gik hun også over og plukkede et par grene, som hun satte foran Sallys hus. Olivia blev glad helt ned i maven. Hun fik øje på en masse mælkebøtter og rejste sig op.

"Fiona skal have blomster i sin have," sagde hun højt.

"Det skal Sally også," sagde Asta.

Og så gik Olivia og Asta over og plukkede en masse mælke- bøtter, som de satte i Fiona og Sallys haver.

"Må Asta låne den røde kjole og hårbåndet, for Fie og Sally er nemlig bedste veninder?" spurgte Katrine så.

"Jamen jeg havde faktisk tænkt, at Fiona skulle have den på. Så kan Fie jo også være veninder med Fiona," sagde Olivia tøvende.

"Måske kan Fie og Fiona være veninder, når de går til tennis?"

sagde Katrine. Olivia nikkede. Så gav hun den røde kjole og hårbåndet til Asta.

"Skal de til tennis nu?" spurgte Olivia.

"Nej, først i morgen. I dag skal de til skolefest." Katrine gav Fie den nye røde kjole på, og Asta gav Sally den samme røde kjole på, og så gik de to bamser til fest.

"Så kan Fiona lave mad til dem, når de kommer hjem," sagde Katrine.

Olivia gik i gang med at lave mad på farmors komfur. Indimellem kiggede hun over mod buskene, hvor Fie og Sally var til fest. De grinede og dansede. Det så sjovt ud.

Festen varede resten af frikvarteret. Olivia fik ondt i maven. Hun kunne høre Fie og Sally grine og snakke til festen. De så smukke ud med deres røde kjoler på, med rødt hårbånd og rød taske i hånden. Olivia kiggede på tennistøjet. Man kunne jo ikke have tennistøj på til fest. Hun skulle have købt en rød kjole mere.

Olivia stak hånden ned i mors taske. Hun ville kun lige tage en hundredkroneseddel mere. Den røde kjole kostede 69 kroner. Olivia fiskede mors pung op. Hun lynede den forsigtigt op og kiggede ned i den. Der var flere sedler. Hun syntes, hun hørte skridt. Olivia holdt vejret, hendes hjerte bankede hårdt. Hun blev stående helt stille, mens hun lyttede hen ad gangen. Nej, det var vist kun hendes fantasi.

Olivia stak hånden i pungen. "Hvad laver du med min pung, Olivia?" sagde mor pludselig bag hende.

Olivia fik et chok. Hun kiggede på sin mor, og så lod hun pungen falde på gulvet. Mønterne trillede ud og sagde høje lyde. Åh, bare de lyde dog ville gå væk.

"Stjæler du?" spurgte mor med en mærkelig stemme. Olivia vidste ikke, hvad hun skulle sige. Så begyndte hun at græde. Det fossede ud, som et vandfald ned ad et bjerg.

Da hun havde fortalt mor det hele – om komfuret, bamserne, legetøjsforretningen og den røde kjole – sagde mor, at hun ville ringe til Katrines mor og snakke med hende om det alt sammen. Olivia græd og græd. Hun ville ikke have, mor skulle sige noget til nogen. Det var lige meget med de ting.

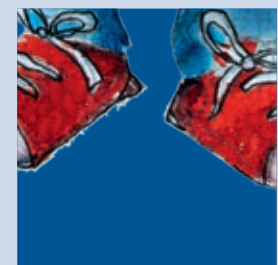
Men mor fandt listen med telefonnumrene på forældrene i klassen. Hun lod fingeren glide ned over rækken, til hun nåede til Katrines. Så tastede hun nummeret ind. Olivia holdt vejret. Bare de ikke tog telefonen, bare de ikke var hjemme. Åh, bare hun var død.

"Hej, det er Rikke, Olivias mor, nu skal du høre ..."

Olivia hørte ikke mere. Hun vendte rundt på hælen og styrtede ind på sit værelse. Fiona sad på skrivebordet i det hvide tennistøj og stirrede på hende.

Hvem Lukas

Lukas lagde mobiltelefonen i lommen på sin skoletaske. Han vidste egentlig ikke hvorfor. Der var aldrig nogen, der ringede til ham.

Mor kom ud i køkkenet med hovedet nede i sin mappe.

"Har du husket din madpakke?"

Lukas nikkede. Mor kiggede på køkkenbordet, fik øje på de papirer, hun ledte efter, og lagde dem i mappen. Så vendte hun rundt og gik ud igen.

"Jeg er alt for sent på den. Er det okay, du går selv igen i dag?" råbte hun over skulderen.

Lukas nikkede igen, satte sig ved bordet og hældte cornflakes op i en tallerken. Der var næsten ingen mælk tilbage i kartonen.

Det var ellers meningen, cornflakes skulle bade i mælk, ellers blev de tørre i munden og svære at sluge. Mor stak hovedet ind i køkkenet igen.

"Husk, du skal til fødselsdag."

Lukas kiggede på sin mor og rynkede brynene.

"Det havde du allerede glemt, hva'?" Mor smilede.

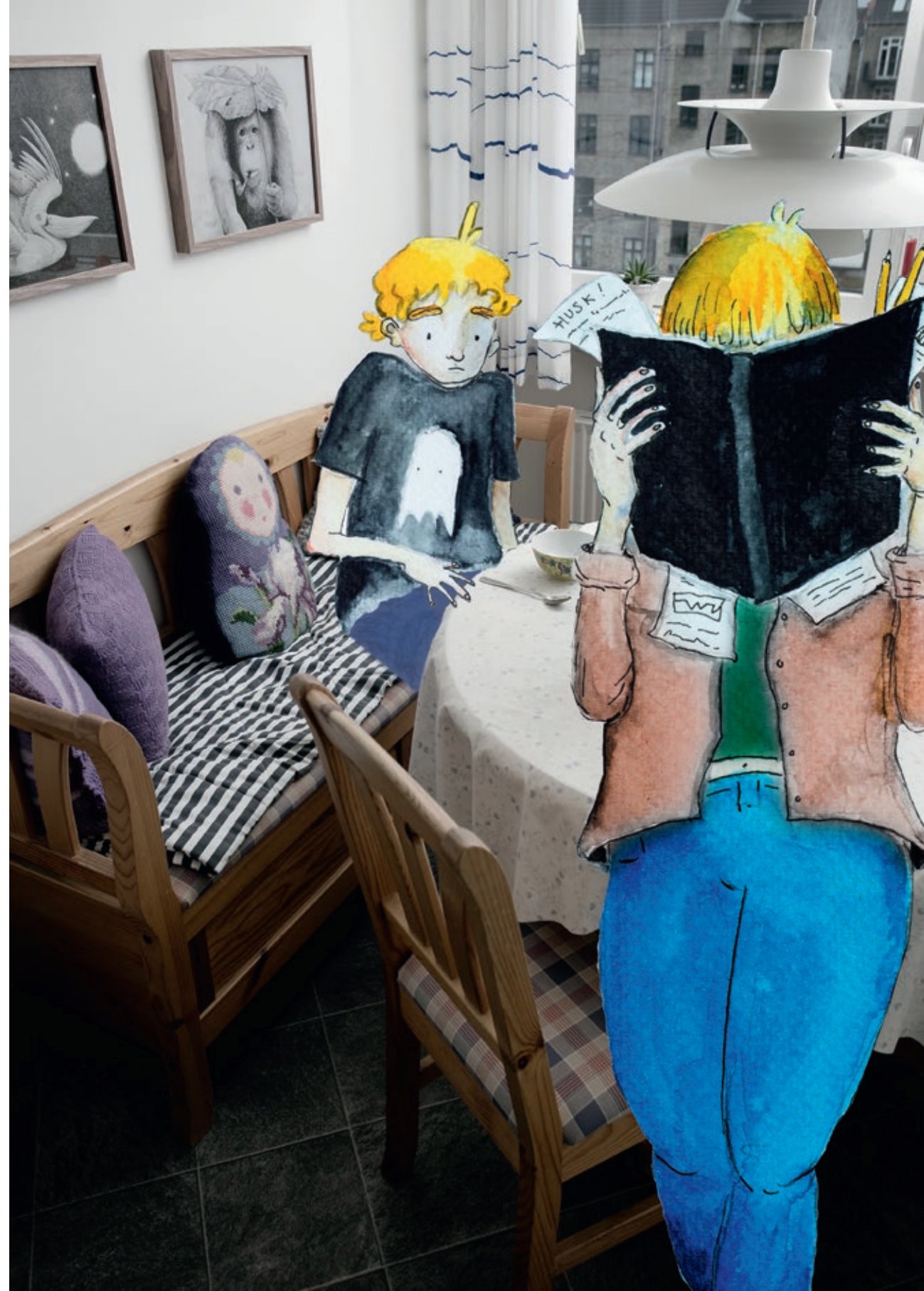
"Caroline har fødselsdag. Der ligger 20 kroner pakket ind i sølvpapir på bordet. Husk at smække, før du går. Vi ses."

Lukas kiggede efter hendes ryg, så kiggede han ud ad vinduet, mens han møjsommeligt tyggede sine cornflakes. De knasede mellem tænderne.

Uret på væggen slog halv otte. Endnu en lyd, der betød noget. Han skulle gå, lige præcis når uret slog halv, ellers kom han for sent.

Lukas rejste sig op, lagde sølvpapirspakken med tyveren i skoletasken og smækkede døren efter sig.

Lukas gik ind i garagen og hen til kommoden. Han åbnede en skuffe og tog den lille tændstikæske, der altid lå klar til ham, når

han havde brug for den. I tændstik-
æskens lå hans usynlige vinger. Lukas
tog vingerne ud og spændte dem på
ryggen.

De var specielt lavet til
ham, af elveruld. Nivea,
hans bedste ven, havde
selv syet dem. Det havde
taget meget lang tid, for elveruld var kost-
bart, og normalt måtte det slet ikke bruges
af mennesker. Men fordi Lukas havde reddet
hendes liv, havde hun fået lov til at give ham vingerne. Det var
hendes far, der var konge. Lukas lukkede øjnene.
"Hej, er du klar?" lød en lille stemme. Lukas smilede, han var
fuldstændig klar, og pludselig glædede han sig til at komme afsted.
De gik udenfor. Nivea lettede. Hendes blå og hvide kjole bølgede i
vinden. Hun vinkede ham med.

Det var så hyggeligt at følges med en i skole, og han elskede at
flyve. Verden blev en helt anden, og så var det sjovt at se, hvor
små menneskene i virkeligheden var. Som myrer i en myreture.

Alle på vej et
sted hen, i skole,
på arbejde. Han
elskede vinden i an-
sigtet. Også elskede han at
følges med Nivea, mere end noget
andet.

De pludrede om alt og ingenting.
Nogle gange holdt de i hånden.
Det var de bedste dage.

Lukas landede bag cykel-
skuret i en stor busk.

Det var ret vigtigt,
at ingen opdagede
hans hemmelighed, for
så ville kongen tage
vingerne fra ham igen.

Det havde Nivea sagt. Betingelsen for at få
vinger var, at man holdt det hemmeligt, til man døde.
Han foldede vingerne sammen og lagde dem tilbage i
tændstikæskens.

Han puttede æskens i lommen og gik ind i skolegården. Ved
klatrestativet var der flere fra klassen, der legede fangeleg, de
grinede og råbte til hinanden. Lukas stoppede og kiggede lidt på.
Det så sjovt ud.

Klokken ringede ind, legen stoppede, og hele skolegården bevægede sig mod døren. Lukas gik med strømmen og lyttede til de andre, der snakkede, mens de gik. Vilma fra 6. ville ikke gå til gymnastik mere, og Christina fra 5. ville ikke have Karla med hjem efter skole. Karla var snobbet og irriterende. Peter fra klassen skændtes med Hugo om, hvem der scorede det afgørende mål i går til fodbold. De havde begge to haft en fod på bolden. Stemmerne summede og gav genlyd mellem væggene.

Inde i klassen satte Lukas sig på sin plads. Der sad ikke nogen ved siden af. Foran ham sad Vera og Caroline. Vera var sur på Caroline over noget, der var sket i går, da de legede sammen. Lukas havde ikke fået fat i, hvad det var. Men Caroline mente, Vera

skulle sige undskyld, især fordi det var Carolines fødselsdag i dag. Hun pillede drillende ved sølvpapiret på et stort fad, der stod på deres bord.

"Jeg har kage med, og du får ikke noget, hvis du ikke siger undskyld."

Vera grinede. Det vidste hun, at Birthe, deres dansklærer, aldrig ville gå med til. Desuden var de bedste veninder.

"Okay, så undskyld. Men kun, fordi du har fødselsdag." Vera faldt Caroline om halsen.

De to piger skændtes ret tit.

"Godhjertelig morgen," lød det ud over klassen. Lukas elskede lyden af Birthes stemme, når hun sagde godhjertelig morgen. Han fandt hurtigt læsebogen frem og slog op på den historie, de havde fortalt i dag. Han vidste nemlig, de skulle læse højt.

Caroline rakte hånden op.

"Jeg har fødselsdag, min mor har bagt chokoladekage."

Birthe smilede.

"Tillykke med fødselsdagen. Du kan dele ud, når vi har spist frokost, okay?"

Caroline nikkede.

"Det er verdens bedste kage, og i eftermiddag skal vi have boller og kagekone."

Birthe kiggede smilende ud over klassen.

"Er der nogen, der vil læse de første ti linjer?"

Lukas rakte hånden op. Han var dygtig til at læse.

"Vil du starte, Benjamin?" spurgte Birthe.

Klokken ringede ud efter sidste time, og alle rejste sig hurtigt, for de skulle følges hjem til Caroline. Hun havde allerede pakket sin taske og stod parat til at gå. Det var tydeligt, at hun glædede sig til at få klassen på besøg.

"Der er skattejagt. Min far har tegnet et kort."

"Den finder jeg! Jeg er herregod til skattejagt," sagde Hugo.

"Min far har lavet det rigtig svært. Han siger, det slet ikke er sikkert, vi overhovedet finder den." Caroline strammede sin hestehale med en hurtig bevægelse.

"Mig og Peter skal nok finde den, ikke, Peter?"

Peter nikkede. De andre drenge samlede sig omkring Peter og Hugo og snakkede om, hvordan de skulle dele sig i hold, så de fandt skatten før pigerne.

"Jeg skal lige have min cykel med. Venter I ikke på hjørnet?"

spurgte Vera. Caroline, Sisser, Trine og Karla nikkede.

"Vi går i forvejen," sagde Hugo. Peter og de andre drenge gik med ham.

Lukas tog sin rygsæk på ryggen. Da de kom forbi toiletterne, kunne han mærke, han skulle tisse. Han kunne ikke huske, hvor langt der var hjem til Caroline. Måske var det bedst, han gik

på toilettet først.

"Jeg skal lige tisse," sagde Lukas efter de andre, og så smuttede han ud på toilettet. Han lynede bukserne ned, mens han lyttede til klassens stemmer udenfor. De blev svagere og svagere.

Lukas vaskede hænderne, vandet rislede og overdøvede de andre lyde. Han lukkede hurtigt igen. Så tørrede han hænderne, tog sin skoletaske og skyndte sig ud. De andre var gået, der var helt stille på gangen.

Lukas kiggede ned ad trappen. Måske var de bare gået om til cykelskuret for at hente Veras cykel. Han tog trappen tre trin ad gangen, smækkede døren op og løb om mod cykelskuret. Hans hjerte hamrede i brystet. Bare han nåede det, inden de gik videre til Carolines hus. Det var så længe siden, han havde været der, og han kunne faktisk ikke rigtig huske, hvor hun boede. Det var vist i 3. klasse. Måske til hendes sidste fødselsdag?

Cykelskuret lå helt omme på den anden side af skolen. Lukas løb, så hurtigt han kunne. Da han nåede derhen, var der ingen fra klassen. Der stod kun en lille pige i en grøn kjole. Hun græd ned i sin mobiltelefon og ville vist have, hendes mor skulle komme. Lukas kiggede på hende. Hun nikkede flere gange. Så lagde hun på og satte sig til at vente på en sten.

"Så du, hvilken vej de gik?" sagde Lukas.

"Hvem?" sagde hun.

"Har der ikke lige været en masse fra 4. og hente Veras cykel?"

"Det ved jeg ikke. Jeg snakkede med min mor. Jeg har tabt min

cykelnøgle." Hun snøftede lidt.

"Det er synd for dig," sagde Lukas. "Kommer din mor efter dig?"

Pigen nikkede.

Lukas vendte rundt og begyndte at gå. Hvis han gik hurtigt, kunne han sikkert nå dem oppe ved skoven. Caroline boede vist deroppe et sted. Eller også var det Vera? Lukas begyndte at løbe. Tasken hoppede på hans ryg. Lukas løb ned ad en vej og op ad en anden. Snart begyndte alle huse at ligne hinanden. Røde sten, gule sten, brune døre, hvide vinduer, gule gardiner, indkørsler uden biler, buske og æbletræer, lilla og røde blomster, grønt græs. Det hele flød sammen for hans øjne. Sveden løb ned ad ryggen. Det gjorde ondt at trække vejret.

Han løb langs skoven, måske han skulle skyde genvej. Men hvad nu, hvis hun slet ikke boede på den anden side af skoven? Hvad nu, hvis hun boede lige rundt om hjørnet? Desuden var skoven mørk, og Lukas kunne ikke lide at være derinde alene. Han satte farten op. Benene gik som trommestikker, sveden løb ned i øjnene, og pludselig lå han, så lang han var, på fortovet.

Det sved i hænderne, dunkede i hovedet, og tårerne pressede sig på.

"Det så hårdt ud, slog du dig?" sagde en venlig stemme.

Lukas kiggede op på en dame, der havde en lille hvid hund i snor. Han rejste sig op, snøftede lidt og kiggede ned ad sig selv.

Der var vist ikke sket noget. Han havde heldigvis ikke slået hul på bukserne.

"Er du okay?" spurgte damen.

Lukas nikkede.

"Skulle du ikke være i skole nu?"

"Jeg skal til fødselsdag hos en, der hedder Caroline, men jeg kan ikke huske, hvor hun bor."

"Nå, Caroline, hende kender jeg godt. Hun er min genbo." Og så fulgtes de ad, Lukas, damen og hendes hund, hen til Carolines hus for enden af vejen.

Hjemme hos Caroline var fødselsdagen i fuld gang. Hugo, Peter og de andre drenge fór rundt i haven for at finde skatten først. Lukas kiggede på et kort, som Karla holdt i hånden. Det var kort nummer tre, kunne han se. De havde allesammen fået udleveret kort nummer et, da de kom. Der var en gåde på hvert kort, som ledte til det næste kort. Gåden på kort nummer tre lød: Hvad er det, der har 29 bogstaver, men kun fire stavelser?

Lukas tænkte, så det knagede. Han elskede gåder. Pludselig lød der høje hyl fra bunden af haven. Det var Hugo og Peter, der havde fundet skatten. De kom stormende ud fra legehuset med en pose. Alle samlede sig om de to drenge, der begyndte at dele slikposer ud. Så blev der råbt oppe fra terrassen. "Nu er der kakao og kagekone." Det var Carolines mor.

Alle løb ind i huset. "Sørme flot, I fandt skatten så hurtigt," sagde Carolines mor og klappede Hugo på hovedet, da de kom ind. Lukas syntes også, det var flot. Han tænkte stadig over gåden på kortet.

Inde i stuen var bordet smukt dækket med lys og flag. Der var lyseblå paptallerkener med en prinsesse på og hvide servietter med stjerner og flag. På hver tallerken stod der et lille navneskilt. Lukas gik rundt om bordet og læste på hvert skilt. Vera, Hugo, Peter, Trine ...

Carolines far kom ind med et fad med boller. Alle havde fundet deres pladser. Alle, undtagen Lukas, for der var ikke noget skilt med hans navn på.

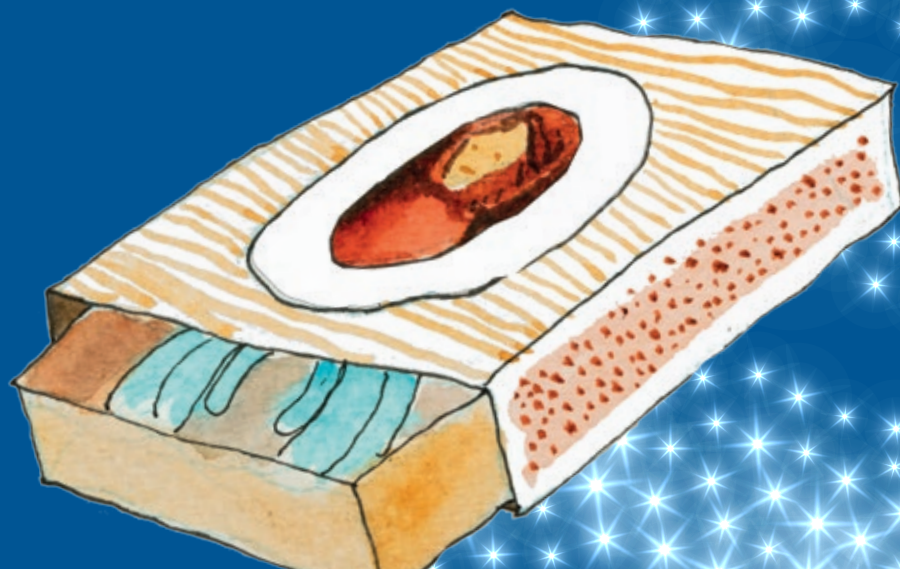
Carolines mor fik øje på Lukas, der stod og trippede lidt ude i siden. Hun kiggede på Caroline, der sad for bordenden med Vera på den ene side og Trine på den anden.

"Caroline, søde skat, vil du hente en ekstra stol? Vi har sørme glemt at dække op til Lukas."

Caroline kiggede på sin mor.

"Hvem Lukas?"

Lukas stak hånden i lommen. Den lå der heldigvis endnu, tændstikæskan med vingerne. Så vendte han rundt og gik ud af huset. Han kiggede op i himlen. Den var smuk og blå, mild og inviterende. Han tog æsken op af lommen, puttede vingerne på ryggen og bredte dem forsigtigt ud. Lukas lukkede øjnene. Så lettede han.

Jeg
tør
godt!

"Okay, dagens udfordring er ... Da da daaa!" Anders fra 5.C trommer på skraldespanden med en pind.

"Mig mod klassen ... Da da daaa ..." messer han.

Alle holder vejret. Det er en sjov leg, han har fundet på, og hele 5.C er samlet ved kælderskakten. Det er dér, Anders har sagt, udfordringen er.

Anders har lavet en regel om, at hvis ingen tager imod hans udfordring, så har han vundet, og alle skal være hans slaver resten af dagen. Men hvis en fra klassen tager imod udfordringen og gennemfører, så har klassen vundet. Vinder klassen fem udfordringer i træk, skal Anders give is. Der står 1-0 til klassen, og drengene driller Anders, fordi han har tabt første runde. Anders tager det ikke så tungt. Det er jo bare en leg, og desuden skal de vinde fem i træk for at få is.

"Er du klar med mobilen, Trine?" spørger Anders.

Trine nikker. Hun er topklar og forelsket i Anders, og så er hun udnævnt til officiel Instagram-bestyrer. Anders har lavet en profil på Instagram, hvor legen bliver slået op hver dag.

"Kom nu," råber William.

Anders stopper med at tromme.

"Husk, at legen er hemmelig, ingen må sige noget til nogen. Sværg!" råber han. De laver allesammen et kors med hånden foran ansigtet.

"Hvem tør ... kravle op ad nedløbsrøret og hoppe ned i kælderskakten?" spørger Anders med et smil.

Alle kigger op ad nedløbsrøret. Det er i hvert fald to en halv meter højt, og når man er kommet op, skal man gå cirka en meter langs en lille gesims for at nå hen til kælderskakten.

"Man skal altså ramme ret præcist, ellers slår man sig på trappe-trinnene," siger Ida. Ella nikker. Hun tør i hvert fald ikke.

Pernille trækker vejret i små stød. Hun vil rigtig gerne tage en udfordring foran klassen, og den er som skabt til hende. Men hun er nervøs for, hvad de vil sige til, at det er hende, der gør det. Hun har kun gået i klassen i to måneder, og det har ikke været så nemt, som hun troede, at skifte skole.

Pernille kigger over på Ella. I går spiste hun en hel citron, som Anders havde med i skole, og alle klappede af hende. Trine lagde det hele op på Instagram, og alle i klassen havde liket billedet, hvor Ella så virkelig mærkelig ud i hovedet med den sure citron i munden. Flere skrev søde ting: 'Sejt, Ella'. 'Godt gået'. 'Søde tøs, du er for lækker' ... "Det er for farligt," er der en, der siger.

"Man kan brække benet," protesterer en anden.

"Så farligt er det da heller ikke," siger en tredje.

"Jeg tør godt," siger Pernille højt.

Alle kigger på hende. Det er, som om de ser hende for første gang. Ingen havde forventet, at hun ville melde sig. Hun er ligesom aldrig rigtig med i noget, og der er ingen fra klassen, der rigtig kender hende.

"Jeg har gået til springgymnastik i fem år. Det der er barnemad," siger hun med et forsigtigt smil. Flere fra klassen smiler tilbage, og et par stykker klapper hende på skuldrene.

Pernille kravler op ad nedløbsrøret. Det er nemt. Hun krabber sig smidigt hen langs muren, kigger ned, beslutter, hvor hun vil lande, og sætter af. Hun lander sikkert på et af de øverste trappetrin med armene bredt ud, som en professionel gymnast ville gøre det. Alle klapper. Pernille bukker. Følelsen er fantastisk. Hun smiler over hele hovedet.

"Fik du det?" spørger Anders og kigger på Trine.

Trine nikker og viser ham billedet af Pernille, der flyver elegant gennem luften.

Trine lægger det ud på Instagram med en kommentar nedenunder: '5.C's modigste chick!'

Resten af dagen tjekker Pernille Instagram en gang i minuttet. Inden dagen er omme, har alle i klassen liket hendes billede. Der er aldrig nogen fra klassen, der har liket noget som helst på hendes Instagram før, og hun mærker en følelse af lykke i maven. Pernille kigger efter Ella og Ida, da de går hjem fra skole arm i arm.

Dagen efter er det et nyt sted, de skal mødes. Anders har sagt, at man skal komme hen på boldbanen i spisefrikvarteret, hvis man vil være med. Alle er mødt op. Klassen kigger på Anders, der har et snedigt smil på læben.

"I dag tror jeg ikke, der er nogen, der tør," siger han udfordrende. Alle griner.

"Kom nu med den," råber Kristian.

"Udfordring, udfordring, udfordring," råber klassen i kor.

Anders tager en lille pose op af lommen. I posen ligger en lang, tynd regnorm. Anders tager regnormen ud af posen og holder den op. Ormen bevæger sig mellem hans fingre.

"Hvem tør sluge den her?" råber Anders.

"Fuck, den er ulækker," griner Trine og gør sit kamera klar. Anders er for vild. Den udfordring er der ingen, der tager. Ormen vrider sig.

"Jeg tror, Anders vinder i dag," råber Trine drillende.

"Hvad med dig, Pernille, tør du igen?" siger William pludselig og kigger på Pernille.

Flere begynder at råbe:

"Pernille, Pernille, Pernille ..."

"Ad for helvede, den er levende," siger Ella. Hun ser ud, som om hun er ved at kaste op.

Pernille har overhovedet ikke lyst til at spise den regnorm. Hun rynker på næsen.

"5.C's modigste chick," lokker William.

Pernille kigger på regnormen. Hvis hun synker den hurtigt, når hun måske ikke engang at smage den. Og hvad kan der ske ved det? En regnorm er jo ikke farlig. Pernille er god til at sluge piller, og hendes storebror og hun synker altid hele lange spaghetti'er.

Den orm er ikke særlig meget tykkere end en spaghetti.

Pernille nikker.

"Jeg tør godt," råber hun kækt.

Alle klapper og griner.

"Aj, du skal ikke gøre det, det er for ulækkert," siger Ella.

"Så gør det selv." Ida skubber venskabeligt til Ella.

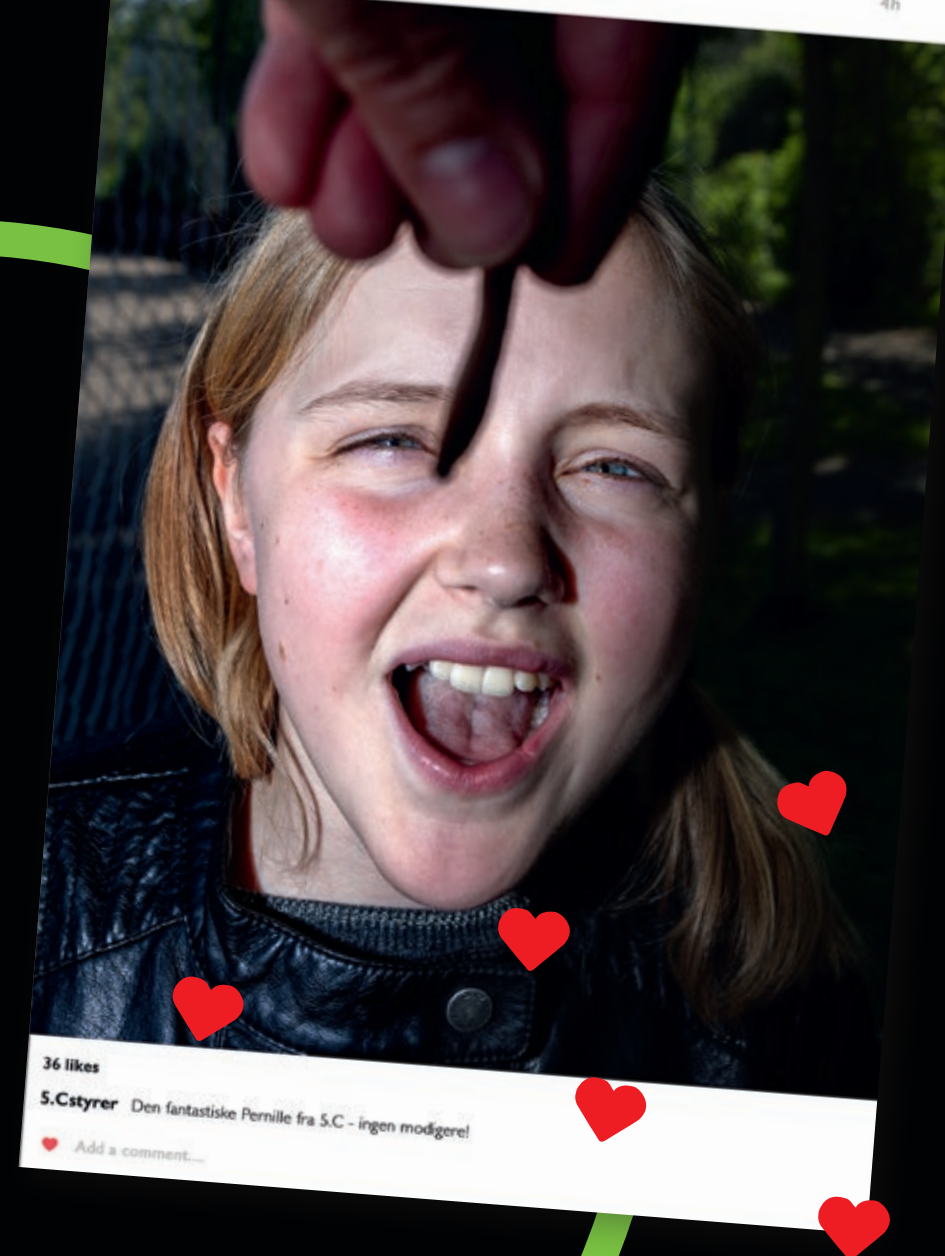
"Lad være," siger Ella surt og skubber tilbage.

Pernille tager ormen fra Anders, kigger på den og holder den hen foran munden, så Trine kan tage et billede. Den bevæger sig mellem hendes fingre. Hun er lige ved at kaste op ved tanken om, at hun skal spise den, men nu har hun jo sagt, at hun tør. Der er ingen vej tilbage.

Pernille lukker øjnene, putter ormen i munden og sluger den lynhurtigt. Hun åbner øjnene igen. Hårene står op på hendes arme. Tanken om ormen på vej ned i hendes mave er væmmelig, men alle klapper og råber og hujer. Pernille smiler triumferende. Trine kommer hen og viser hende den video, hun har optaget. "Det var ikke så slemt, som man skulle tro," siger Pernille overlegent.

På Instagram skriver Trine: 'Den fantastiske Pernille fra 5.C – ingen modigere!' Alle fra klassen liker videoen. 'Klamt', skriver Ella som kommentar. Pernille trækker på skuldrene. Måske er hun bare misundelig, fordi det pludselig er Pernille, der er populær i klassen.

'Drengetoilettet i gården kl. 12.05' står der i den SMS, Anders sender til klassen. Flere snakker om dagens udfordring. Hvad mon det er? Ida sidder på Pernilles bord. "Tager du den igen i dag?" spørger hun.

"Det ved jeg ikke. Jeg skal jo lige se, hvad det er," siger Pernille med et smil.

"Hvis du tager den igen, er det for vildt."

"Du behøver jo ikke gøre det, hvis du ikke vil," siger Ella fra sin plads bagved.

Pernille kigger om på hende. "Jamen det vil jeg gerne," siger hun trodsigt.

"Du er for sej." Ida giver Pernille en highfive.

Da det ringer ud, har Pernille ondt i maven. Hvad mon Anders har fundet på i dag? Hun tager længere tid om at pakke sine bøger sammen, end hun plejer. Bare der er en anden, der har taget udfordringen, når hun kommer.

"Kom nu, Pernille." Ida står i døren og venter på hende.

Da Pernille og Ida kommer hen til drengetoilettet, står hele klassen der allerede. De begynder at råbe, da de ser hende.

"Pernille, Pernille, Pernille ..."

Pernille griner, lidt for meget.

"Hvad så, losers, er der en udfordring til mig i dag?" råber hun overstadigt.

"Hvem tør slikke på toiletbrættet herinde?" råber Anders højt og smækker døren op ind til en af båsene.

"Jeg kaster altså op," siger Ella.

"Også mig," siger Trine.

"Det tør jeg!" råber Pernille.

"Aj, lad være," griner Ida usikkert.

Pernille stikker hovedet ind på toilettet. Det er ret ulækkert, men det er da ingenting i forhold til at sluge en regnorm. Hun smiler og går derind. Der er pletter på toiletbrættet, det er vildt ulækkert. Pernille tager sig sammen, hun kan jo skylle munden bagefter. Klassen samler sig i døren, og Trine står klar med sin mobil. Folk skubber til hinanden for at komme til.

"Flyt dig," siger William til Peter og skubber. Peter skubber tilbage. De er lige ved at komme op at slås. Pernille lukker øjnene et øjeblik, forsøger at lade være med at tænke på lugten.

"Da da daaa ..." råber Anders.

"Du skal ikke gøre det, det er fucking klamt," siger Ella og vender ryggen til. Et par af de andre piger trækker sig også tilbage. Pernille tøver pludselig. Måske er det for klamt?

"Kom nu, tør du eller ej?" siger Anders.

"Der er altså tis på brættet," siger Ida og laver en lyd, som om hun skal kaste op.

"Er du alligevel en tøs?" siger William og puffer til Pernille.

Pernille lægger sig på knæ ved siden af toilettet og stikker tungen ud. Trine tager et billede. Pernille kører tungen hen over det hvide plasticsæde. Det føles ikke modigt, bare uendelig væmmeligt. Ydmygende på en måde. Trine tager et billede mere.

På Instagram liker alle fra klassen billedet. Der er også mange andre, der er begyndt at følge legen. Pernille følger selv intenst med på Instagram hele dagen. Hun tjekker en sidste gang, lige inden hun sover. '134' står der ud for det lille hjerte.

Næste dag kommer et par af drengene over og viser Pernille, at der er kommet endnu flere likes. De synes, hun er supersej.

Pernille sætter sig på sin plads.

"Hvad så, taber-Anders, hvad har du fundet på i dag?" siger hun højt og griner til Anders. Flere griner og hujer. Anders smiler.

"Bare vent og se. Den her vinder jeg."

"Is, is, is ... Anders skal give is," synger William og kigger på Pernille.

"Det sørger du for, ikke, Pernille?"

"Vi får se," griner hun.

"Hvorfor gør du det ikke selv?" hvæser Ella pludselig vredt til William.

"Bland dig udenom, sure mokke," svarer han.

Der tikker en SMS ind: 'Gymnastiksalen kl. 12.05'.

De fleste fra klassen står i gymnastiksalen og kigger på Anders, der har et drillende smil om læben. Pernille kigger rundt. Ella og Ida er der ikke.

"Hvem tør stille sig op på podiet ooog ... da da daaa ..." Anders stamper i gulvet. Så holder han kunstpause.

"Kom nuuu ..." brøler William.

"... vise sin bootyiiii ..." råber Anders.

Der går et sus gennem flokken.

"Uden underbukser," råber han så.

Flere kigger usikkert på Pernille. Vil hun tage udfordringen op?

Pernille dukker nakken. Pludselig begynder William at messe hendes navn.

"Pernil-le, Pernil-le, Pernil-le ..." Flere andre stemmer i. "Pernil-le, Pernil-le, Pernil-le ..."

Pernille ryster på hovedet.

"Så har jeg vundet," griner Anders.

Pernille synes, hun kan mærke, at de andre er skuffede over hende. Et par stykker går mod døren. Det her er kedeligt.

"Jeg tør godt," råber hun pludselig højt.

"Yes!" råber William og fortsætter: "Anders skal give is ... is, is, is ... Anders skal give is."

Pernille går op på podiet med ryggen til sine klassekammerater. Trine gør mobilen klar. Pernille trækker hurtigt bukserne ned. Kun lige længe nok til, at Trine kan nå at tage et billede. Hurtigt bukserne op igen. Alle hujer og klapper. Da hun hopper ned, er der flere, der klapper hende på skuldrene.

Pernille ligger i sin seng og tjekker Instagram, inden hun skal sove. Der står 'Pernille forever', 'Skolens modigste' og 'Lækkermås'. Men også 'PornoPernille' 'Klamt' og 'Luder'...

Pernille kan ikke sove. Da hun endelig falder i søvn, vågner hun igen mange gange i løbet af natten. Næste morgen får hun heldigvis lov at blive hjemme, da hun siger, hun er syg. Det føles som influenza.

"Hav en god dag, min skat, og ring ind på arbejdet, hvis der er noget," siger mor og kysser hende på panden, inden hun går. Pernille trækker dynen op over hovedet. Måske skal hun bare skifte skole igen?

Så ses vi ...

Marie tjekker Facebook. 'Vi mødes en halv time før kampen, i cafeteriet kl. 16.30' står der. Hun glæder sig. Det er en oprykningskamp, den er vigtig.

Marie løber sig fri, der er ingen, der dækker hende. Målet ligger åbent. Mon Emma har set hende? Det går stærkt. Marie brøler ud over banen.

"Her ... her ..."

Marie hopper op og ned, helt desperat. Hvorfor ser Emma ikke, at hun står helt fri?

"Kast ... kast for helvede!"

Emma vælger at køre med den selv. Hun dribler, hopper, skyder og ... Marie holder vejret. Hun fejler.

Marie stamper rasende i gulvet. Nu er det hele ødelagt. De kan ikke nå at vinde, dommeren fløjter af om to minutter. Det var så vigtigt, det skud, fuck, fuck, fuck.

Pigerne løber videre.

"Hjem og dække op, hjem og dække op," råber Søren fra sidelinjen.

Pigerne styrter tilbage over banen. Sveden springer. Marie er rasende. Hendes far er gammel divisionsspiller, han sidder på tilskuerbænken og følger med. Hun kigger derover. Han sidder helt stille. Han ved det også – Emma er uduelig. Hun kan overhovedet ikke spille håndbold, det er en total katastrofe, det her.

Dommeren fløjter kampen af. De har tabt. Marie er lige ved at tude. De var så tæt på at rykke op. Nu er det hele forgæves. Alle de morgener, hun er stået tidligt op og har løbet i skoven for at komme i topform.

Pigerne myldrer ud i omklædningsrummet.

"Vi ses om 15 i cafeteriet," råber Søren.

Marie tager tøjet af og går ud i bruserummet. Hun tænder for vandet, stikker hovedet ind under strålen og prøver at få kontrol over sine følelser. De andre står derude og snakker.

"Det var ikke din skyld, Emma, de var bare bedre," siger Cille trøstende til Emma.

"Prøv og hør, du var oppe imod en mur, de stod fire damer høj, ha ha," siger en anden. "Ja, det var et mirakel, du overhovedet fik bolden igennem."

Marie åbner øjnene.

"Jeg var helt fri. Du skulle have afleveret," siger hun pludselig. Hun prøver at kontrollere sin stemme, så ordene ikke lyder aggressive.

"Jeg så dig for sent," forsvarer Emma sig.

"Hørte du ikke, jeg råbte?"

"Jo, men det var for sent. Jeg havde sat af og var i løb."

"Du skulle have stoppet op og lige set dig omkring. Det har Søren sagt en million gange. Hellere stoppe op og få overblik end bare styrte afsted."

"Nogle gange når man bare ikke at tænke. Du laver sgu da også selv fejl," siger Emma vredt.

"Ikke så store. Nu rykker vi ikke op. Hele sæsonen er spildt," hvæser Marie.

"Og det er min skyld?" spørger Emma syrligt. Bruseren slukker, og der bliver helt stille. Marie bider sig i læben.

"Stop nu, Marie. Det er ikke nogens skyld. Altså, hvis vi havde vundet i lørdags, var vi rykket op, selvom vi tabte i dag. Hvis skyld var det så, vi ikke vandt i lørdags?" siger Cille og fortsætter.

"Du går for meget op i det, Marie. Det er jo bare håndbold. Det er ligesom ikke nogens liv, der er på spil. Helt ærligt."

Marie kan mærke, at de fleste er enige med Cille. Det ligger ligesom i luften. Hun trækker vejret dybt ned i maven, forsøger at ryste det af sig. Så tørrer hun sig og tager tøj på i tavshed.

Marie sidder for sig selv i cafeteriet. De andre borde er fyldt helt op, men ingen har sat sig ved hendes bord. Søren giver dem et skulderklap og siger, de kæmpede hårdt,

og at hvis de fortsætter i den

ånd, vil de helt sikkert rykke op næste år.

"Sidste kamp er på fredag klokken 16. Og den er selvfølgelig lige så vigtig som alle de andre," siger Søren.

Marie kigger på uret. Hun ved, far står udenfor og venter. Da Søren siger tak for i aften, piler hun afsted som en lille mus.

Ude i kulden er far slet ikke enig med Søren. Han synes overhovedet ikke, de kæmpede hårdt nok. Han mener, at flere af pigerne trænger til ekstra træning, og at holdet trænger til en ny træner.

Marie elsker håndbold, og alle på holdet elsker Søren. Hun er dødsulten og hammertræt. Det har været en lang dag.

Inden hun sover, tjekker hun deres Facebook-gruppe. En af pigerne har lagt et billede op fra kampen, hvor Emma kæmper sig igennem modstandernes forsvar og forsøger at score til sidst. 'Nice try ...' står der under billedet. Marie smiler. Der er ingen, der har kommenteret billedet, hvilket virker lidt mærkeligt. Marie skriver: Vi tager dem næste gang og så en smiley.

Emma sætter sig på skødet af Cille og hvisker noget i hendes øre. Cille griner højt.

"Hvad er det, der er så sjovt?" spørger Marie.

"Ikke noget," smiler Emma.

"Det var bare noget med Kristian," griner Cille.

Marie ved, at Cille er helt vild med Kristian og planlægger at score ham til klassefesten i weekenden. Kristians forældre er ikke hjemme, og de har aftalt, at alle skal have øl og sprut med. Der er en non-alkohol-politik blandt forældrene i klassen, de må først begynde at drikke, når de kommer i 8. Den blev lavet uden om eleverne, og de er bare ikke enige.

Emma og Cille rejser sig og går sammen. Marie kigger rundt. De andre piger sidder i en gruppe ved vinduet. Drengene er ude. Marie tager et æble op af tasken, hun er hele tiden sulten i øje-blikket. Hun prøver at holde sulten stangen ved at spise æbler. Det hjælper lidt. Hun går på Facebook og tjekker Kristians side. Han er surfer og ser hamrende godt ud på et bræt. Hun går ind på håndboldgruppens side. Der er ingen nyheder. Så scroller hun videre, ser, hvad folk poster af skøre ting.

Efter sidste time har alle travlt med at komme afsted. Marie synes ellers, hun er hurtig til at pakke sammen, men de fleste er smuttet,

før hun bliver færdig. Hun råber efter Caroline, der er på vej ud ad døren.

"Kommer du til træning?"

"Yes, jeg skal bare lige hjem først."

"Så ses vi," råber Marie.

Caroline svarer ikke på det sidste, hun er allerede væk. Marie pakker sammen. Hun synes næsten ikke, det kan betale sig at tage hjem. Der er kun halvanden time, til de skal træne. Hun går ned til hallen og sætter sig. Hun kan lige så godt sidde her og vente, måske få lavet sin engelske stil.

Klokken fem minutter i fire kommer alle de andre piger om hjørnet i samlet flok. Marie smiler.

"Hvor har I været?"

"Ingen steder, vi er bare på vej til træning," siger Cille.

Alle går ind i omklædningsrummet. Marie glæder sig til træningen. Hun har det altid megagodt bagefter. Alligevel er der noget, der

giver hende en mærkelig følelse i maven. Hvorfor kom de allesammen på én gang? Som om de havde mødtes før træningen et eller andet sted? Uden hende!

Hmm, måske var det bare tilfældigt. Marie binder snørebåndene på sine sko og bliver enig med sig selv om, at det må have været tilfældigt.

Efter træningen skynder alle sig at tage tøj på. Marie kigger rundt, da det går op for hende, at hun er den sidste ude af bruseren. Det hader hun. Der er altid lidt uhyggeligt i omklædningsrummet sidst på dagen, når der ikke er andre.

"Venter I ikke lige?" spørger hun, da hun er ved at tage tøj på. "Jeg skal skynde mig hjem og spise," siger Emma.

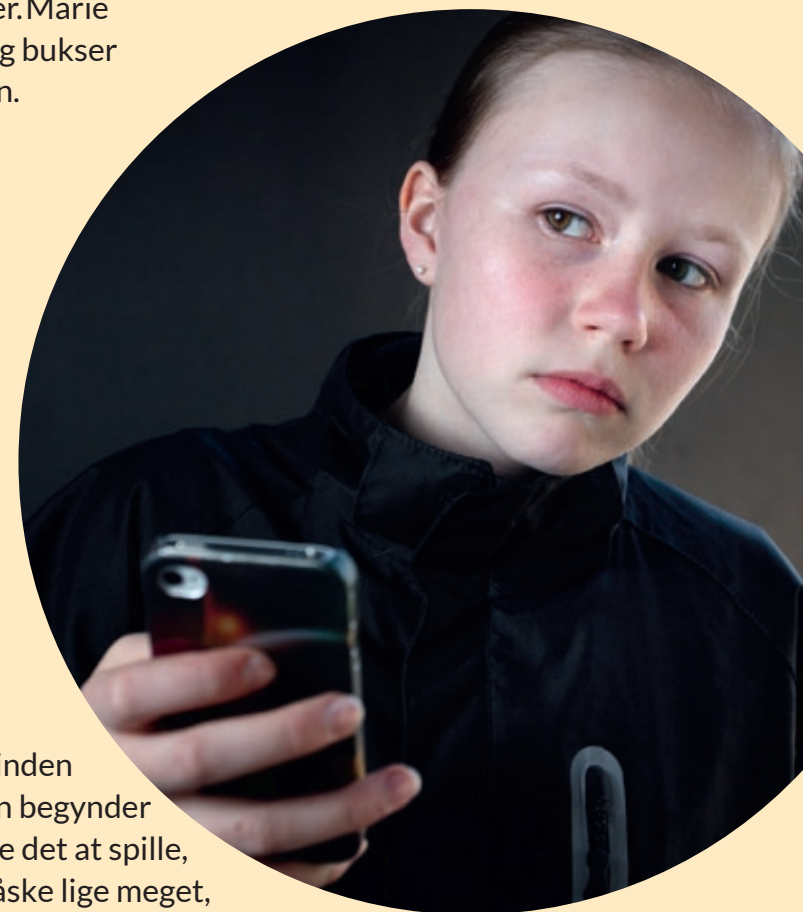
Cille nikker. "Også mig. Jeg har ret travlt, for vi skal hen til min mormor."

"Jeg er pissetræt og vil bare gerne hurtigt hjem,"

siger Caroline. Alle smutter. Marie skynder sig at tage trøje og bukser på. Hun er også sulten, igen.

Der er kamp igen fredag klokken 16.00. Den sidste i sæsonen. Marie kigger på deres Facebook-side. Der er ingen opslag. Hun pakker sin taske, går ud af huset og hopper på sin cykel. Hun ved godt, alle kampe er vigtige, som Søren sagde, men indeni synes hun, det er lidt surt, at de ikke kan rykke op længere. Hun træder i pedalerne, vinden blæser i hendes hår, og hun begynder at glæde sig. Det er jo selve det at spille, der er fedt, og så er det måske lige meget, om man vinder eller taber?

Marie går gennem omklædningsrummet og videre ind i hallen. Der er ikke et øje endnu. Hun går udenfor igen. Stiller sig op ad muren for at vente.

Hun tager sin mobiltelefon op af lommen, logger på Facebook. Hun surfer lidt rundt. Kigger på uret. Den er over fire nu. Måske har hun misforstået det, måske var det først klokken 17. Hun tjekker sin kalender. Nej, det var klokken fire. Virkelig mærkeligt. Marie surfer lidt mere. Kigger på klokken igen. Nu er den halv fem. Der er et eller andet helt galt. Hvorfor er der overhovedet ikke kommet nogen?

Da klokken bliver fem, beslutter Marie sig for at cykle hjem igen. Hun forstår ingenting. Hjemme på værelset tjekker hun Facebook. Ikke et ord står der, heller ikke om, at kampen skulle være aflyst. Marie ringer til Emma. Der er ingen, der svarer. Så prøver hun Cille og Caroline. Heller intet svar.

Marie får en underlig fornemmelse i kroppen, som om noget af hende ikke hører sammen med resten. Hun går ud i køkkenet og spiser sammen med de andre. Far spørger til kampen, og Marie fortæller, den var aflyst. Hun rejser sig næsten med det samme igen.

"Tak for mad."

"Hvad skal du nu?" spørger mor.

"Til den der fest hos Kristian," svarer Marie og forsøger at lyde glad.

I virkeligheden har hun slet ikke lyst. Hun går ind på værelset igen, kigger sig i spejlet. Hvad skal hun tage på? Hun prøver at ringe til Emma. Hun tager den stadig ikke. Marie ville ellers gerne have fulgtes med nogen til festen.

Hun går i bad, tager makeup på og vælger sorte jeans og en hvid T-shirt. Hvide sneakers og løst hår. Hun kigger sig i spejlet, inden hun går. Hun ser sgu meget godt ud. Hun prøver Emma igen, så Cille, Caroline og et par stykker mere. Ingen svarer.

Marie ankommer præcis klokken otte, da festen starter. Der er kun kommet et par stykker. Hun tager en øl op af posen og får Kristian til at åbne den.

"Hvad så, slikker du pik første aften?" råber Anders ind i hendes øre. Marie skubber til ham.

"Hold nu kæft! Fuck, hvor er du latterlig," griner hun. Anders er ret sjov, og han siger altid det samme. Han er også den mindste i klassen, og alle ved, han ikke engang har kysset en pige endnu.

Pludselig kommer alle pigerne fra klassen på én gang. De råber

og hujer, som om de allerede er fulde.

"Heyyy ..." bliver der råbt fra alle sider.

"Har I for-drukket?"

spørger Marie ind i flokken. Ingen svarer.

"Der stod da ikke noget på Facebook om, at vi skulle mødes," prøver Marie igen.

"Vi skal danse. Skru op!" råber Cille og vrækker ud på dansegulvet.

Alle pigerne valser med. Marie tømmer sin øl og går med de andre. Hun vrider sig lidt, men det er, som om hun

bare danser med sig selv. Som om alle de andre danser med hinanden. Det er ikke helt tydeligt, udefra ligner de sikkert bare en klump piger, der danser. Men Marie kan mærke det. Der er ingen, der danser med hende. De andre piger griner til hinanden, efterligner hinandens fagter. Marie er ligesom bare ikke med.

Cille går udenfor sammen med Kristian.

Marie smiler. "Nu får hun nok det, hun vil have," råber hun grinende til Emma.

"Det ved vi jo faktisk ikke endnu," råber Emma tilbage.

Marie føler sig svimmel. Måske har hun drukket for meget.

Hun går udenfor for at trække frisk luft. Det er en lortefest.

Så tager hun sin cykel og kører hjem.

Om mandagen snakker alle om festen. Fedeste fest ever! Kristian og Cille er blevet kærester. Alle fniser og griner over det, mens de fortæller, hvor fuld Kristian blev, og at Cille som den gode kæreste, hun jo er, sad hos ham hele aftenen. Der er ingen, der spørger Marie, hvor hun blev af, eller hvorfor hun gik tidligt hjem. De ting, de fortæller, kan hun ikke genkende. Var det virkelig så sjovt?

Marie kan mærke, at hun har hovedpine. Måske er hun ved at blive syg. Efter frokostpausen rækker hun hånden op og beder om lov til at gå hjem.

"Jeg har det virkelig dårligt. Det er, som om jeg ikke kan trække vejret," siger hun til Inge, deres engelsklærer. Inge siger, at hun bare kan smutte. Hun skal nok give besked på kontoret. Marie pakker sine ting og går.

Om eftermiddagen tjekker Marie Facebook. Ingen har lagt noget op fra festen. Det er vildt underligt. Det er, som om siden ikke længere findes. Lidt ligesom hende.

'Udfordringen' – fire kortfilm om mobning

Chroma Film har i samarbejde med Red Barnet produceret 'Udfordringen' (1-4). Her møder man en gruppe børn, der udfordrer hinanden til at overtræde egne og andres grænser for at føle sig som en del af fællesskabet. Udfordringerne har både store konsekvenser for børnene selv og deres klassekammerater. Filmene er oplagte at bruge som et supplement til fagbogen 'Mobningens ABC'.

'Mobningens ABC' er en bog, der kan gøre dig og din klasse lidt klogere på mobning.

Bogen tager udgangspunkt i en mobbeforskers forklaringer på mobning og slutter af med fire noveller, der alle tager udgangspunkt i det virkelige liv.

Faktisk sidder du nu med en af verdens første fagbøger til børn og unge om mobning.
God læselyst!

Bogens afsnit om mobning er skrevet af mobbeforsker Helle Rabøl Hansen, og novellerne er skrevet af børnebogsforfatter Renée Toft Simonsen.